

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 stycznia 2017 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu w XVII Wydziale Karnym-Odwoławczym

w składzie:

Przewodniczący: SSO Agata Adamczewska

Protokolant: protokolant sądowy Anna Kujawińska

po rozpoznaniu w dniu 19 stycznia 2017 r.

sprawy

E. A. obwinionej o popełnienie wykroczenia z art. 92a k.w.

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę obwinionej

od wyroku zaocznego Sądu Rejonowego w Środzie Wielkopolskiej

z dnia 13 września 2016 roku, sygn. akt II W 237/16

1. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok,
2. zasądza od obwinionej na rzecz Skarbu Państwa zryczałtowane wydatki za postępowanie odwoławcze w wysokości 50 złotych oraz wymierza jej opłatę w kwocie 30 złotych za drugą instancję.

SSO Agata Adamczewska

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 13 września 2016 roku wydanym w sprawie II W 237/16 Sąd Rejonowy w Środzie Wielkopolskiej uznał obwinioną E. A. za winną popełnienia wykroczenia z art. 92a k.w. (k. 42-42v).

Przedmiotowy wyrok Sądu I instancji zaskarżył w całości obrońca obwinionej. Apelujący zarzucił orzeczeniu Sądu meriti obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na jego treść, tj. art. 54 § 7 k.p.w. w zw. z art. 74 § 1 k.p.k. oraz art. 75 § 1 k.p.w., a w konsekwencji obrazę art. 2 § 2 k.p.k. w zw. z art. 8 k.p.w. poprzez brak dokonania wystarczających ustaleń faktycznych dla uznania podsądnej za winnej popełnienia zarzuczonego jej czynu (k. 62-63).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Wywiedziona przez obrońcę obwinionej apelacja okazała się niezasadna. Weryfikacja wyroku Sądu Rejonowego nie potwierdziła trafności żadnego ze wskazanych przez skarżącego zarzutów.

Na wstępie należało podkreślić, iż przepis art. 2 § 2 k.p.k. w zw. z art. 8 k.p.w. zawiera jedynie ogólną dyrektywę - zasadę, która powinna być realizowana w toku postępowania. Naruszenie tej zasady może nastąpić tylko poprzez naruszenie przepisu procesowego o bardziej szczegółowym charakterze, zawierającego konkretny nakaz lub zakaz, który został np. zignorowany, opacznie zrozumiany lub nie doszło do jego zastosowania. Wbrew wywodom apelacji, o zasadności naruszenia art. 2 § 2 k.p.k. w zw. z art. 8 k.p.w. nie może świadczyć podnoszone przez odwołującego rzekome naruszenie dalszych przepisów prawa procesowego. Wydanie wyroku uniewinniającego jest konieczne co prawda nie tylko wówczas, gdy wykazano niewinność obwinionej, lecz również wtedy, gdy nie udowodniono jej zgodnie z regułami procesu wykroczeniowego, że jest winna popełnienia zarzuczonego jej czynu, ale do takiej sytuacji w

realiach niniejszej sprawy nie doszło. Zarzut apelującego należało uznać za bezzasadny. Ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd Rejonowy pozostają bowiem pod ochroną art. 7 k.p.k. w zw. z art. 8 k.p.w.

Oświadczenie o przyznaniu się obwinionej nie było żadnym dowodem „koronnym” w sprawie i podlegało ocenie jak wszystkie inne dowody. Niemniej jednak, należało zauważyć, że owo oświadczenie na etapie przedsądowym było spontaniczne, niewymuszone działaniem organu prowadzącego postępowanie, a co najważniejsze – co do zasady - konsekwentne. Nie można tracić z pola widzenia, że obwinioną jako osobę, która prawdopodobnie w dniu 13 lipca 2015 r. kierowała samochodem wskazał w trybie art. 78 ust. 4 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym jego właściciel – J. L.. Sprawa ewidentnie zmierzała do zakończenia w trybie mandatowym, a podsądna dwukrotnie składała oświadczenie, że to ona kierowała samochodem. Z uwagi na upływ terminu 180 dni od dnia zdarzenia Inspekcja Transportu Drogowego nie mogła już zakończyć postępowania poprzez nałożenie mandatu karnego na E. A.. W związku z koniecznością wniesienia wniosku o ukaranie do sądu, organ prowadzący postępowanie wezwał obwinioną do złożenia w trybie art. 54 § 7 k.p.w. wyjaśnień w formie pisemnej. Podsądna przystąpiła na zaproponowane rozwiązanie i w dniu 25 lutego 2016 r. i złożyła pisemne oświadczenie, w którym przyznała się do popełnienia wykroczenia z art. 92a k.w. i jednocześnie złożyła wniosek o wydanie wyroku bez przeprowadzania rozprawy i wymierzenie jej grzywny w wysokości 100 zł. Ubocznie należało wskazać, że E. A. zaczęła negować swoje sprawstwo w momencie, gdy zaczęła być reprezentowana przez obrońcę, licząc zapewne na przedawnienie orzekania (art. 5 § 1 pkt 4 k.p.w.).

Można mieć oczywiście zastrzeżenia do budowy urzędowego formularza, który sztucznie dzieli treści oświadczeń obwinionych, ale nie zmienia to faktu, że złożone na nim oświadczenia i wyjaśnienia mogły być odczytane na rozprawie. Z daleko idącej ostrożności procesowej, Sąd Rejonowy zdecydował się na odczytanie oświadczenia o przyznaniu się do stawianego zarzutu (k. 23) w trybie art. 40 § 3 k.p.w. Bezzasadnie podnosi więc obrońca zarzut naruszenia art. 54 § 7 k.p.w. w zw. z art. 74 § 1 k.p.w., skoro Sąd Rejonowy dokonał rozróżnienia depozycji składanych przez podsądną na wyjaśnienia i oświadczenia. Ewidentnie oświadczenie obwinionej o uznaniu swojego sprawstwa nie zostało potraktowane jako integralna część wyjaśnień złożonych w trybie art. 54 § 7 k.p.w. Trudno jednak przyjąć, że E. A. przyznawałaby się do zarzuconego jej wykroczenia oraz złożyła przedmiotowy wniosek o wydanie wyroku skazującego bez przeprowadzenia rozprawy, będąc jednocześnie przekonaną o własnej niewinności. Należy podkreślić, iż obwiniona była pouczona o przysługujących jej prawach – w tym o uprawnieniu do odmowy składania wyjaśnień. Istotą zarzutu naruszenia prawa procesowego jest wykazanie jego potencjalnego wpływu na treść orzeczenia. Skoro jednak oświadczenia i wyjaśnienia obwinionej mogły być bezsprzecznie ujawnione na rozprawie, to zastosowanie trybu, którego nie aprobuje apelujący, nie może świadczyć o uchybieniu Sądowi Rejonowemu, które miałyby dodatkowo przeniknąć do sentencji wyroku.

Bezzasadny okazał się również zarzut naruszenia art. 75 § 1 k.p.w. poprzez przyjęcie za źródło dowodowe oświadczenia złożonego przez J. L., w którym wskazał on prawdopodobnego sprawcę wykroczenia, albowiem Sąd Rejonowy nie ujawnił tego dowodu we wskazanym przez apelującego trybie, lecz na podstawie art. 76 § 1 i 2 k.p.w. Stosownie do dyspozycji art. 76 § 1 k.p.w., sąd może odczytywać na rozprawie protokoły oględzin, przeszukania, zajęcia, zatrzymania przedmiotów, opinie, notatki urzędowe, o których mowa w art. 37 § 2, oraz inne **dokumenty** znajdujące się w aktach sprawy lub przedkładane przez strony (...). Nie ulega wątpliwości, że oświadczenie J. L. było złożone na urzędowym formularzu Inspektoratu Transportu Drogowego, a jednocześnie stanowiło wypełnienie ustawowego obowiązku. Zatem należało uznać je za dokument.

Z uwagi na zakres zaskarżenia Sąd Okręgowy dokonał analizy wyroku Sądu I instancji pod kątem względnej przesłanki odwoławczej zawartej w art. 438 pkt 4 k.p.k. w zw. z art. 109 § 2 k.p.w. Oceniając karę wymierzoną E. A. stwierdzić należało, że nie można przypisać jej miana rażąco niewspółmiernej. Wykroczenie z art. 92a k.w. jest zagrożone karą grzywny, której wysokość może wynieść od 20 zł do 5000 zł (art. 24 § 1 k.w.). Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, że biorąc pod uwagę stopień społecznej szkodliwości czynu, a także nastawienie obwinionej do postawionego jej zarzutu, orzeczenie kary grzywny w wysokości 100 zł, a więc w dolnej granicy ustawowego zagrożenia, jest wystarczające i spełni w należyty sposób cele kary.

O kosztach orzeczono na podstawie art. 118 § 1 k.p.w. (który na podstawie art. 634 k.p.k. w zw. z art. 119 k.p.w. znajduje odpowiednie zastosowanie do kosztów procesu za postępowanie odwoławcze) w zw. § 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 10 października 2001 r. w sprawie zryczałtowanych wydatków postępowania oraz wysokości opłaty za wniesienie wniosku o wznowienie postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz.U.2001.118.1269), zasądzając ich zwrot od obwinionej na rzecz Skarbu Państwa. Nadto na podstawie art. 3 ust. 1 i art. 8 w zw. z art. 21 pkt 2 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (t.j. Dz.U.1983.49.223 ze zm.) wymierzono E. A. opłatę w wysokości 30 zł za drugą instancję.

Agata Adamczewska